

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av arkeologiska fynd på Revinge i Lunds kommun

Linderson, Hans

2017

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Linderson, H. (2017). *Dendrokronologisk analys av arkeologiska fynd på Revinge i Lunds kommun*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2017:55). Lund University.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

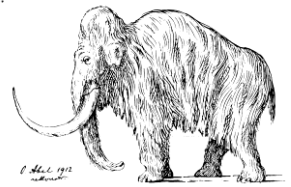
LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

2 oktober 2017

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2017:55
Hans Linderson
DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV ARKEOLOGISKA FYND PÅ
REVINGE I LUNDS KOMMUN

Uppdragsgivare: Kulturen, Box 1095, 221 04 Lund, Organisationsnummer 845000-0842
(kontaktperson Mattias Karlsson)

Område: Revinge, Lund Prov nr: **785886-78589** Antal sågprover: 4

Dendrokronologiskt objekt: Fynd från tre anläggningar

Resultat:

Dendro nr:	ProvNr ; Anläggning	Träd- slag	Antal ÅR; 2 radie om inget annat anges	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta års- ring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv- året)	Mer vågad datering eller precisering av fällningstid; äldsta ÅR i provet + bedömt groddår±20
78586	1; 1404	Ek	34	Ej sp	Daterings- förslag	-	(E 1470)(1470-1550)
78587	2; 478	Bok	110	Ej W	(1532)	-	(E 1532)(1533-1600) (1422, 1380)
78588	3; 478	Ek	130;3	Nära sp	1691	E 1700	1701-1730; 1561,1440
78589	4; 1112	Ek	168;3	Nära sp	1336	E 1346	1349-1450; 1168, 980

Resultatuppgifter inom parentes uppfyller inte de kriterier vi ställer på en säker datering och bör användas med försiktighet.

Kommentarer till resultaten

Holk i botten av brunn, anläggning 1112 prov 78589

Provets yttersta årsring dateras till 1336. Virket består av tätvuxen ek med en diameter på 65 cm. Tyvärr saknas ytkaraktären, splint, men det stora provet följer en kurvatur som bör ligga nära splinten. Virket är därmed med säkerhet **avverkat efter 1346 och med stor sannolikhet avverkat 1349-1450. Mest troligt i börja av denna period.**

Trädet har en lokal proveniens och är mycket tätvuxen i den del som återstår. Holkens virke är som mest 13 cm tjock. Dess groddår har inträffat ungefär 960-1000 AD.

Fyllning i västra stenbrunnen, "bjälkar" med uttag för annan funktion anläggning 478 prov 78587-588

Prov 78588 dateras till **efter 1700, sannolikt avverkat 1701-1730**. Vidare är ek-virket bränt på ytan.

Proveniensen är lokal.

Prov 78587 består av bok-virke och får en inte helt säker datering. En vågad bedömning av trädets fällningstid är 1533-1600.

De båda proverna korsdaterar inte varandra vilket man kan förvänta sig om de är vuxna i området och har gemensam ålder, även om de är av skilda trädslag.

Proverna bör därför vara komna från två skilda funktioner med skilda avverkningstillfällen. Den preliminära tolkningen att virket utgörs av en fyllning i brunnarna stärks därmed.

Stolphål, anläggning 1404, prov 78586

Provet går inte att datera. Flera indikationer finns dock utan signifikans. Bästa dateringsförslaget föreslår en avverkning någon gång under åren 1470-1550 men denna uppgift bör tas med stor försiktighet.

Beskrivning av tabellen ovan

"Dendroidentitetsnummer", är en unik identitet för varje prov hanterade på laboratoriet.

"Antal år", årsringar som är analyserade i vissa fall har det inte varit möjligt att mäta årsringsbredden, då har årsringarna räknats, vilket har markerats med "+n".

I samma kolumn förekommer någon gång noteringen "ew" eller "lw" dessa termer härrör från engelskans early wood (vårved) och late wood (sommarved) och beskriver graden av den yngsta/sista årsringens utveckling. Detta indikerar att virket är avverkat på sommaren.

"splint, vankant, bark" indikerar hur många årsringar som saknas i provet. Förutsatt att provet går att datera och man har vankant eller bark i provet så får man en årsexakt datering (extrema undantag finns). "nära vankant" uppges när det finns indikationer om detta, till exempel i fältanteckningar eller om en sågskiva följer en naturlig kurvatur i rundvirket. Om vankant (den rundade avslutningen av virket där barken har försvunnit) saknas och splinten syns kan man beräkna fällningsåret med hjälp av splintstatistiken för olika trädslag och förhållanden. Vanligtvis används 17 ± 7 år på ek och en mer varierad bild på tall med en maximal variation på ± 20 år. Saknas splinten ("ej sp") anges en så kallad "efterdatering" (*terminus post quem*). Virket får då en äldsta möjliga datering. Teoretiskt kan virket vara hur ungt som helst men mer troligt handlar det om upptill några tiotal år senare avverkning än angivna efterdatering. Detta diskuteras vanligtvis i rapporten.

"Datering av yttersta årsring i provet", är alltid årsexakt vid en datering. Om provet inte kan korsdateras med en daterad dendrokronologisk serie anges "ej datering". Detta uppträder oftast vid ett litet årsringsantal (unga/snabbvuxna/kraftigt nedbrutna träd), udda trädslag (i Sverige är ek och tall bäst), för få prover från den undersökta konstruktionen, störd tillväxt etc.

"Beräknat fällningsår" här görs en beräkning utifrån dateringen av den yttersta årsringen i provet och hur många årsringar som beräknas saknas i provet. Felmarginalen som anges täcker mer än 95 procent av proverna. Finns barken eller vankanten kvar på provet ges dateringen påföljande vinterhalvår om inga andra noteringar har gjorts. Vinterhalvåret avser trädets viloperiod så att ingen årsringsbildning sker i stamvirket, viloperioden påbörjas normalt i augusti och pågår till maj söder om Norrlandsgränsen (ungefär Dalälven). Stamvirkets viloperiod blir succesivt längre mot fjällens trädgräns.

Texten ovan beskriver kolumnen längst till höger.

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891